

Dalmatiankoirat – Dalmatinerna ry:n jalostuksen suosituseriaatteen muutosehdotus sääntömääräiselle kevätkokoukselle 26.4.2023

Suositusperiaatemuutosehdotus 1:

Ehdotus jälkeläismäärän jalostussuosituksen muuttamisesta.

NYKYINEN, voimassa oleva

Jälkeläismäärät

- Uroksella suositellaan tehtäväksi Suomessa korkeintaan 2 pentuetta vuodessa.
- Jalostusyksilöllä saa olla korkeintaan **35 jälkeläistä** (liikakäytön raja dalmatiankoirien jalostuksen tavoiteohjelmassa) sen koko jalostuskäyttöaikana.

EHDOTUS, voimaan 1.5.2023

Jälkeläismäärät

- Uroksella suositellaan tehtäväksi Suomessa korkeintaan 2 pentuetta vuodessa.
- Jalostusyksilöllä saa olla korkeintaan **38 jälkeläistä** (liikakäytön raja dalmatiankoirien jalostuksen tavoiteohjelmassa) sen koko jalostuskäyttöaikana.

Perustelut:

Jalostussuositus jälkeläismäärästä (liikakäytön raja) perustuu aikaisempiin tilastoihin. Luku on 5% yhden sukupolven rekisteröintimäärästä. Yhden sukupolven koko on laskettu viimeisen 10 vuoden keskiarvosta.

Suositusperiaatemuutosehdotus 2:

Ehdotus pentueen vanhempien kuulostatusta koskevan jalostussuosituksen muuttamisesta.

NYKYINEN, voimassa oleva

Kuulo

- Jalostusyksilöiden on oltava kuulotestattuja ja **niistä toisen tulee** olla molemmin puolin kuuleva (BAER +/-, Kuuleva/Kuuleva)

EHDOTUS, voimaan 1.1.2024 alkaen

Kuulo

- Jalostusyksilöiden on oltava kuulotestattuja ja **molempien** tulee olla molemmin puolin kuuleva (BAER +/-, Kuuleva/Kuuleva)

Perustelut:

- Suomalaisista dalmatiankoirista kerätty erittäin laaja kuulotutkimustulos tilasto sekä tieteelliset julkaisut osoittavat, että toispuoleisesti kuulevilla koirilla on suurempi todennäköisyys saada kuuroja pentuja.
- Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta on linjannut, että kuuroja tai toispuoleisesti kuulevia koiria ei tule käyttää jalostukseen. (kennelliitto.fi, Kirsi Sainio, Kuurouden taustaa koirilla <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/kuurouden-taustaa-koirilla>)
- Uusi 1.1.2024 voimaan astuva eläinten hyvinvointilaki ottaa vahvasti kantaa aistipuutteisten koirien käytöstä jalostukseen. (<https://mmm.fi/elainsuojelulaki>)

”Eläinten jalostuksessa myös tavoiteltuihin ominaisuuksiin, kuten turkin väriin, voi liittyä geneettisesti epätoivottuja piirteitä, kuten aistipuutteita tai letaalitekijöitä. Näidenkin vikojen suhteen tulisi välttää sellaisia jalostusyhdistelmiä, joiden tuloksena vika periytyy jälkeläisille.”

”Pykälän 2 momentin 1 kohdan soveltamisen kannalta merkityksellistä on sen arvioiminen, milloin edellä mainittujen sairauksien tai muiden ominaisuuksien katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa eläimen hyvinvoinnille. Tällaisina olisi pidettävä ainakin sellaisia pitkäaikaisia sairauksia tai ominaisuuksia, jotka aiheuttavat eläimelle jatkuvaa tai toistuvaa kipua tai kärsimystä tai jotka estävät eläintä esimerkiksi liikkumasta lajityypillisellä tavalla.

...

Aistipuutoksia, kuten synnynnäistä tai etenevää sokeutta ja kuuroutta olisi myös pidettävä tällaisena merkittävänä hyvinvointihaittaa aiheuttavana vikana.”

- Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta (JTT) on jalostuksen tavoiteohjelman 2018-2022 hyväksymisen yhteydessä vuonna 2017 kehottanut lisäämään toimenpiteitä kuurouden ilmaantumisen vastustamiseksi. Tuolloin toispuoleisten käytön suosittelemattomuuden sijaan perustelimme kantaamme mm. 1.1.2018 voimaan astuneella suosituseriaatemuutoksella, jossa lisättiin kuuloa koskeva suositus, että molemmat pentueen vanhemmat tulee olla BAER-testattu ja vähintään toinen vanhemmista tuloksella BAER +/+. Aiemmin suositus oli, että vähintään toisen vanhemmista tulee olla BAER +/+, toinen on voinut olla kuulotestaamaton.
- Dalmatiankoirien jalostuksen tavoiteohjelmien vuosille 2017-2022 sekä 2023-2027 asetetut jalostuksen tavoitteet:
 - o Pyritään siihen, että kaikki jalostukseen käytettävät koirat olisivat molemmin puolin kuulevia (BAER +/+).

TILASTOJA KUULOISTA

Vuoden 2018 alusta voimaan tulleella suosituspäätösmuutoksella on saavutettu hyviä tuloksia vanhempien kuulostatustiedon keräämisessä. Tilastoinnissa voidaan hyödyntää ainoastaan niiden pentueiden tiedot, joista BAER-testitulosten lisäksi yhdistykselle on toimitettu pentueraportti. Vuosina 2008-2017 pentueraportin jättäneistä 145 pentueesta 78 pentueen molemmat vanhemmat olivat BAER-kuulotestattuja. Vuosina 2018-2022 pentueraportin täyttäneistä 127 pentueesta vain 4 pentuetta ei täyttänyt kuulon osalta uutta 1.1.2018 voimaan tullutta suosituspäätöstä; kahdessa pentueessa toinen vanhempi on ollut testaamaton, yhdessä pentueessa kumpikin pentueen vanhemmista on ollut testaamaton ja yhdessä pentueessa toinen vanhempi testaamaton ja toinen BAER +/-.

2008-2017 102 pentueraportin täyttäneestä ja BAER-testatusta pentueesta 56 (54,9%) pentueessa molemmat vanhemmat olivat BAER +/+ ja 13 (12,8%) pentueessa toinen vanhemmista BAER +/-.

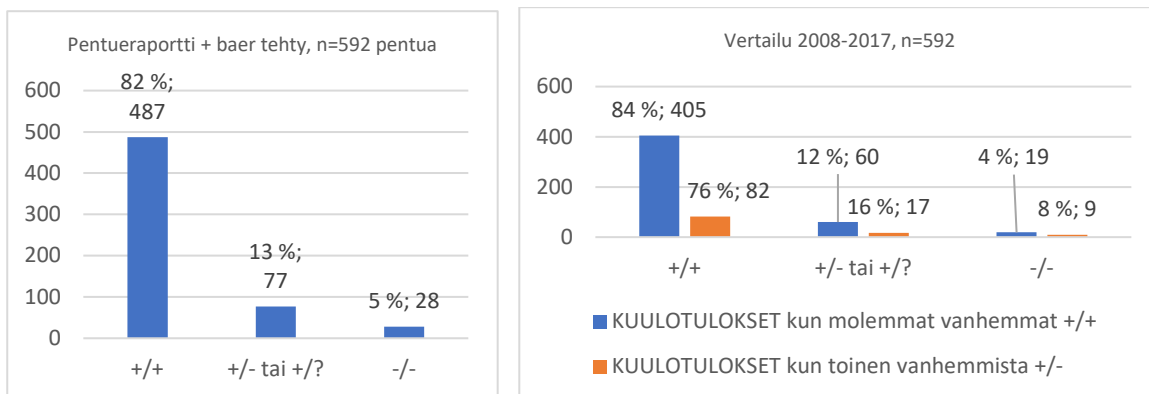
2018-2022 127 pentueraportin täyttäneestä pentueesta 104 (81,9%) pentueessa molemmat vanhemmat olivat BAER +/+ ja 19 (15%) pentueessa toinen vanhemmista BAER +/-.

1.1.2018 voimaan tulleella suosituspäätösmuutoksella ei ole saavutettu huomattavaa parantumista toispuoleisesti kuulevien tai kuurojen pentujen syntymisen vähentämisessä.

Sen sijaan sellaisten pentueiden määrä on vähentynyt huomattavasti, joissa pentueen toisen vanhemman kuulotatus ei ole tiedossa (2008-2007 32% / 33 pentuetta vrt. 2018-2022 3,2% / 4 pentuetta).

Edelleen tilastoista on nähtävissä, että mikäli pentueen molemmat vanhemmat ovat BAER +/+, esiintyy pentueissa vähemmän toispuoleisesti kuulevia ja kuuroja pentuja.

Kuulotilasto 2008-2017 BAER-testatut ja pentueraportin täyttäneet pentueet (69 pentuetta):

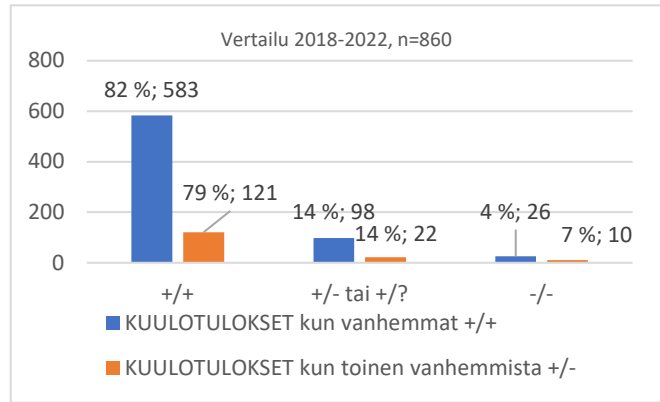
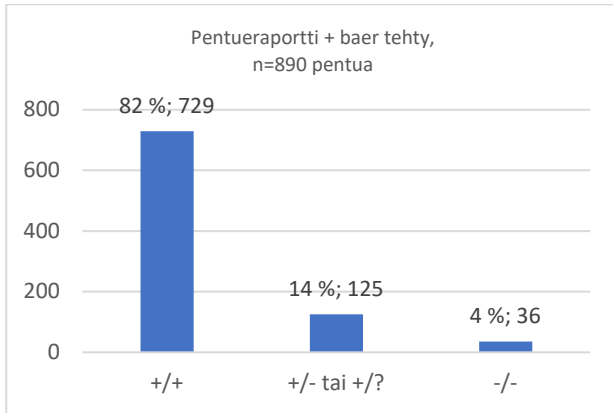

Vuosina 2008-2017 BAER-kuulotestatuista ja pentueraportin täyttäneestä 102 pentueesta 33 pentueessa vähintään toinen vanhempi oli kuulotestaamaton.

Kaiken kaikkiaan rekisteröityjä pentueita vuosina 2008-2017 yhteensä 207 pentuetta. Tilastoista puuttuu siis 105 pentueen kuulotiedot.

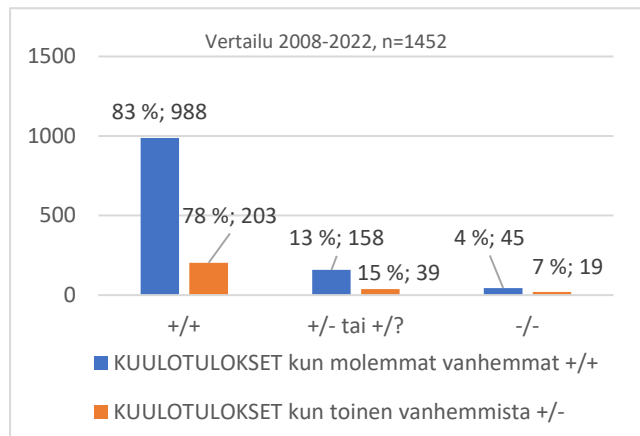
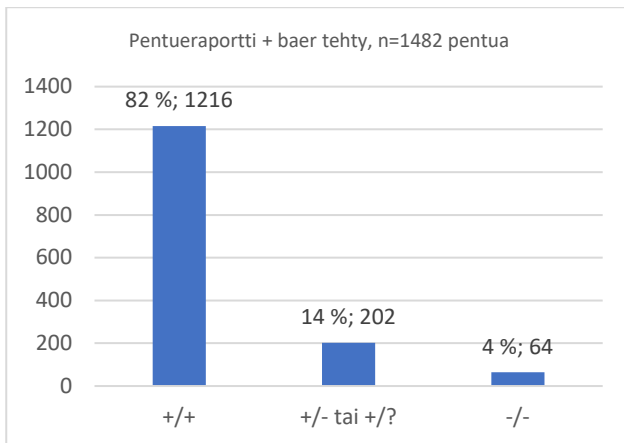
Kuulotilasto 2018-2022 BAER-testatut ja pentueraportin täyttäneet pentueet (127 pentuetta):

2018-2022 4 pentueessa suosituseriaate ei täytynyt kuulon osalta, yhteensä 30 pentua.

Kaiken kaikkiaan rekisteröityjä pentueita vuosina 2018-2022 yhteensä 156 pentuetta. Tilastoista puuttuu siis 29 pentueen kuulotiedot.

Kuulotilasto 2008-2022 BAER-testatut ja pentueraportin täyttäneet pentueet (196 pentuetta):

Koska selvää parannusta toispuoleisesti kuulevien ja kuurojen pentujen syntyvyyden vähenemiseksi ei ole tilastollisesti näytettävissä toteen, jalostustyöryhmä on esittänyt Dalmatiankoirat – Dalmatinerna ry:n hallitukselle tämän liitteen alkuun kirjattua muutosta dalmatiankoirien suosituseriaatteisiin.

Huomioitavaksi kuitenkin, että molemminpuolin kuulevien koirien suosiminen jalostuksessa tähtää nimenomaan siihen, että kuuroja pentuja syntyisi vähemmän. Toispuoleisesti kuulevien koirien arvoa tai arvottamista ei tulisi heikentää lemmikkeinä ja harrastuskoirina.